

D·N

2/4 1948

Europas föreanta stater

Lord Layton, liberal vetenskapsman och politiker, ledare av News Chronicle, har i en innehållsrik liten skrift (United Europe, The Way to its Achievement) motiverat sin anslutning till planen på en västeuropeisk union, närmast omfattande Marshallstaterna. Det är den bästa introduktion till problemet som hittills givits, frasfri, kunnig och inträngande. Skriften borde snarast möjligt utkomma i svensk översättning.

Tre huvudskäl finns enligt Layton för en sådan europeisk sammanslutning. Ur politisk synpunkt behövs den för att skydda de demokratiska staterna mot den offensiv från det totalitära systemets sida som för några år sedan fördes av Tyskland och i dag föres av Ryssland. Endast ett starkt och enat Västeuropa kan hejda anslutningen; splittring betyder svaghet och därmed möjligheten att de nu folkstyrda länderna ett efter ett genom krig eller påtryckning föres in i den totalitära zonen. Till denna allmänna synpunkt sluter sig vad Layton kallar försvarsmotivet. Europas föreanta stater skall bli en garanti inte bara för de anslutna staternas trygghet,

utan för freden i världen. Denna sammanslutning behöver icke osäkert balansera mellan USA och Ryssland; med sina 250 miljoner invånare bör den kunna bli en avgörande självständig maktfaktor. Någon risk för att en dylik organisation skulle hemfalla åt aggressiva tendenser finns inte — det sammanhållande bandet skulle vara tro på tolerans och frihet, och för övrigt vore den rika variationen i fråga om ideologier och nationella traditioner ett hinder för enhetlig handling annat än till försvar för gemensamma värden.

Slutligen framhäver Layton den ekonomiska synpunkten. Marshallländerna handlade före kriget huvudsakligen med varandra. Medräknas dominions och kolonier samt Tyskland, var exempelvis Englands import till 63,4 och dess export till 71,9 procent av denna art; motsvarande siffror för de skandinaviska länderna varierar mellan 70 och 80 procent. En ekonomisk union skulle öka produktionen, ge den en mera ändamålsenlig inriktning och minska det närvarande abnorma beroendet av import från USA. Layton tillbakavisar farhågorna för att de mera välmående folken inom sammanslutningen skulle få sin levnadsstandard försvågad till förmån för de andra och att billig arbetskraft skulle strömma från länder som Italien och Frankrike till England och Skandinavien. Dels är restriktioner i fråga om in- och utvandring tänkbara, dels är betydande regionala skillnader i levnadsstandard vanliga även inom stater med helt fri omflyttning (t. ex. USA), dels och framför allt kommer det att bli nödvändigt att medföra så stora förflyttningar att man kan räkna på en högre ekonomisk nivå för alla de anslutna länderna. Detta är speciellt brittiska skälet för en europeisk förening — att de länder som tidigare sin medverkan till freden i världen har varit hederliga på alla punkter.